

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Den 29. september 2009

TALE TIL SAMRÅD DEN 30. SEPTEMBER 2009 I
FOLKETINGETS UDVALG FOR FØDEVARER; LANDBRUG
OG FISKERI
(Det talte ord gælder)

Spørgsmål BÆ

”Ministrene bedes redegøre for den økonomiske udvikling for DTU Fødevareinstituttet, herunder reduktionen i antallet af årsværk til rådgivning vedr. toksikologi og risikovurdering fra 2001 og frem”

Fødevareministeren:

- Efter fusionen mellem Danmarks Fødevareforskning og DTU i 2007 er det videnskabsministeren, der har ressortansvaret for DTU, herunder Fødevareinstituttet. Min interesse er at sikre, at Fødevareministeriet modtager forskningsydelse, der modsvarer den årlige bevilling, vi overfører til DTU. Det sikrer vi gennem en aftale, der specificerer forskningsydelse, omfang, indhold og kvalitet.
- Det er væsentligt at være opmærksom på, at bevillingen fra Fødevareministeriet kun udgør en andel af Fødevareinstituttets indtægter. Instituttet har således også andre opgaver end at levere forskningsydelse til Fødevareministeriet.
- Instituttets øvrige indtægter kan stamme fra forskningsrådssystemet, EU's rammeprogram for forskning og fra innovationsordninger. Hertil kommer mulig-

der med øgede basisbevillinger og puljer til infrastruktur.

- Besvarelsen af spørgsmålet om Fødevareinstituttets økonomi vanskeliggøres af, at der i årene op til fusionen i 2007 blev gennemført flere organisationsændringer på området, ligesom der i flere tilfælde er tilført særlige bevillinger. Der har samtidig været bevillingsmæssige omlægninger af teknisk karakter, som f.eks. ved overgangen til omkostningsbaserede bevillinger. Disse forhold betyder, at det er vanskeligt meningsfyldt at sammenligne bevillingerne fra det ene år til det andet.
- Fødevareministeriets bevillinger til DTU's myndighedsbetjening inden for fødevarer fremgår heller ikke særskilt af finansloven, men indgår på sammen med bevillingen til veterinærområdet. Sammenlignes den samlede bevilling til myndighedsbetjeningen på fødevarer- og veterinærområderne i de enkelte år opregnet til 2010 pris- og lønniveau udgjorde bevillingen i 2003 ca. 262 mio.kr og i 2009 ca. 238 mio.kr. Der er imidlertid som ovenfor nævnt er række forhold, der gør at tallene ikke meningsfyldt kan sammenlignes Bl.a. er betalingen for en række opgaver overført til Miljøministeriet. Ligesom bevillingerne er tilpasset overgangen til omkostningsbaserede bevillinger, overgangen til den statslige huslejeordning og det vi kalder overheadreformen. Bevillingen i 2009 kan derfor ikke direkte sammenlignes med bevillingen i 2003.
- Jeg kan tilføje, at der i perioden alene i ét tilfælde er sket en større bevillingsmæssig tilpasning. Det skete i

2005, hvor det daværende Danmarks Fødevareres forskning havde oparbejdet et større akkumuleret underskud. Underskuddet blev dækket ved aktstykke, og aktivitetsniveauet blev efterfølgende nedjusteret. I den forbindelse blev både Fødevarer- og Finansudvalget orienteret om konsekvenserne for de berørte faglige områder.

- Siden Fødevarerministeriet har overtaget ansvaret har bevillingen til fødevarer- og veterinærområdet alene været underlagt de generelle effektiviseringskrav, der også gælder alle andre statslige institutioner. Dog er bevillingen fra og med 2009 nedsat med 3,6 mio. kr. som følge af en ændret tilbageføring af de grønne afgifter. Samtidig er DTU's opgaver i forhold til erhvervslivet reduceret. Dette har således ingen betydning for ydelserne til Fødevarerministeriet. Der er også fra og med 2008 sket en flytning på 0,9 mio.kr. af de tilbageførte midler til Fødevarestyrelsen.
- Den anden del af spørgsmålet vedrører udviklingen i årsværk til rådgivning inden for fødevareretoksikologi. Mit ansvar er at sikre, at Fødevarerministeriet får forskningsydelserne af det forudsatte omfang, indhold og kvalitet. Det kan heldigvis konstateres, at det er tilfældet.
- Jeg har imidlertid forstået, at DTU har oplyst, at det som følge af bl.a. organisatoriske ændringer er vanskeligt at foretage en meningsfuld sammenligning af årsværksforbruget fra 2001 og til i dag, men at der under alle omstændigheder langt fra er tale om en halvering.

Spørgsmål BØ

”Hvad vil ministrene gøre for at sikre, at de sundhedsmæssige vurderinger, som DTU Fødevareinstituttet foretager er valide, når antallet af medarbejdere til myndighedsrådgivning over en 10 årig periode er halveret, og det samme ikke gælder for opgaverne”

- Jeg kan som nævnt ikke bekræfte, at der er sket en halvering af antallet af årsværk.
- Det, der er afgørende for mig er, at ydelseernes omfang, indhold og kvalitet er som aftalt. Og som nævnt kan det konstateres, at det heldigvis er tilfældet.
- Jeg er i øvrigt generelt tryk ved, at DTU – som et universitet med førende forskere på området og en ansvarlig bestyrelse – foretager valide vurderinger i forbindelse med forskningsydelse til Fødevareministeriet.

Spørgsmål BÅ

”Hvordan vil ministrene sikre, at besparelserne hos DTU Fødevareinstituttet ikke får betydning for fødevarer sikkerheden?”

- For en god ordens skyld vil jeg gentage, at der ikke siden Fødevareministeriet har overtaget ansvaret er gennemført besparelser i forhold til Fødevareministeriets bevilling til DTU's myndighedsbetjening på fødevare- og veterinær områderne, udover de generelle effektiviseringskrav, som alle statslige institutioner er underlagt. Hertil kommer alene ovenævnte bevillingsreduktion som følge af færre opgaver i

forhold til erhvervslivet samt en mindre overførsel til Fødevarestyrelsen.

- Der hersker ingen tvivl om, at regeringen prioriterer fødevarer sikkerheden meget højt, og vi arbejder for at understøtte området bedst muligt.
- Derfor er den løbende og tætte dialog mellem DTU og Fødevareministeriet vigtig. Et af vores fokusområder er at følge udviklingen på det forskningsmæssige område.
- Det faglige grundlag er afgørende i mange sammenhænge for Fødevareministeriet. Det kan for eksempel handle om faglig bidrag, som højner ministeriets troværdighed ved internationale forhandlinger om fastsættelse af grænseværdier eller lignende.
- Der er flere eksempler på den afgørende betydning for Danmarks forhandlingsposition i EU, som forskning og rådgivning på fødevare- og veterinærområdet har haft.
 - Påvisningen af risikoen ved EU-regler om tilsætning af nitrit til kødpålæg sikrede, at Danmark fik medhold ved EF-domstolens behandling af miljøgarantisagen om madsminke. Og EU-reglerne blev efterfølgende lavet om.
 - Danmark gik enegang i hele verden med forbuddet mod antibiotiske vækstfremmere til dyr på baggrund af denne her gode forskning og rådgivning fra fødevare- og veterinærforskerne. Efterfølgende har resten af verden forstået de tilgrundliggende resistensproblemer og har fulgt trop med forbud.

- Den danske salmonellahandlingsplan og opnåelsen af særstatus for æg i det indre marked er endnu et eksempel på den afgørende betydning, som viden om problemerne og realistiske forskningsbaserede løsningsmodeller har for fødevarerikkerheden og Danmarks forhandlingsposition i EU.
- Jeg vil løbende følge udviklingen på de faglige områder, således at det sikres, at de forskningsmæssige ydelser til Fødevarerministeriet er tilstrækkelige til at holde fødevarerikkerheden på et højt niveau for befolkningen og på eksportmarkedet.
- DTU har tilkendegivet, at det med den nuværende finansieringsstruktur på sigt kan blive vanskeligt at opretholde nuværende aktivitetsniveau i aftalen med Fødevarerministeriet. DTU er i færd med en nærmere afdækning af de økonomiske muligheder. Det vil blive fulgt op af en nærmere drøftelse mellem parterne om aftalebevillinger og ydelser.
- Selv om Fødevarerministeriet er tilfreds med de nuværende ydelser, kan der altså på sigt blive behov for en skarpere prioritering inden for aftalen eller en anden løsning. Det skal også ses i lyset af de betydelige udfordringer vi står over for.
- Det er klart, at en eventuel kommende prioritering vil fokusere på de faglige aktiviteter, der skønnes at være vigtigst af hensyn til myndighedsberedskabet, herunder et forudseende beredskab. DTU's mulighed for at tiltrække nye midler til forskning og infrastruktur i forlængelse af globaliseringsaftalen og øvrige tilskud f.eks. under forskningsrådssystemet vil indgå i drøftelserne.